

מ"ת 17203/08-15 - מדינת ישראל נגד ס מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 אוגוסט 2015

מ"ת 17203-08-15 מדינת ישראל נ'

מ(עציר)

מ"ת 17123-08-15

08-15-

לפני כב' השופטת אורלי מור-אל

מדינת ישראל

המבקשת

נגד

ס מ (עציר)

המשיב

נוכחים:

ב"כ המבקשת: עו"ד שרון אדרי

ב"כ המשיב: עו"ד מץ

המשיב הגיע לבית המשפט אולם לא הועלה לבית המשפט עקב התנהגותו כפי שנמסר על ידי הליווי

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של היזק לרכוש במזיד, החזקת סכין למטרה לא כשרה דרישה באיומים של רכוש, איומים וגניבה.
2. בכתב האישום נטען, כי בתאריך 1/8/15 נכנס המשיב לחנות מכולת בה עבדו המתלונן והמתלוננת כשהוא מחזיק סכין בידו. המשיב פנה למתלונן כשהוא אווז בסכין והורה לו להביא את הכסף. המתלונן אמר למשיב, כי יש צורך לצאת מחוץ לחנות כדי לקחת מפתח לקופות והשניים יצאו ואולם המשיב חזר למכולת, התקרב לעמדת הקופה לידה ישבה המתלוננת הרים את הסכין ואיים עליה שתוציא את הכסף במטרה להפחידה ובכך דרש את הכסף בכוונה לגנובו תוך שימוש באיומים. בהמשך תפס המשיב את הקופה הרושמת, עקר אותה ממקומה כך שנקרעו החוטאים המחוברים לחשמל נטל אותה והזיק לה. המשיב ברח עם הקופה מחוץ לחנות, ואולם מאוחר יותר ועקב מרדף על ידי עובדי החנות, זרק את הקופה בצד הדרך.

עמוד 1

המשיב נעצר בהמשך היום בביתו והובא לתחנת יפתח, בעת מעצרו איים בפגיעה בשוטרים, באמירות שונות.

3. בבקשת המעצר עד תום ההליכים פורט עברו הפלילי של המשיב, מדובר במי שריצה קרוב ל- 20 שנות מאסר בפועל, בגין 20 הרשעות קודמות בעבירות אלימות קשות לרבות מעשי שוד, תקיפה חבלנית, נשיאת סכין ועוד'. המשיב השתחרר ממאסר רק ביום 23/3/15 לאחר ריצוי 10 שנות מאסר בגין שוד מזוין. את מירב תקופת מאסרו האחרונה ריצה המשיב במחלקה לבריאות הנפש בשב"ס.

4. המשיב נשלח לבדיקת כשירותו הדיונית והמהותית לעמוד לדין, ובחוות הדעת הפסיכיאטרית נמצא, כי המשיב מצוי במצב פסיכוי מתמשך מזה תקופה ארוכה ובמצבו הנפשי הנוכחי אינו מסוגל לעקוב אחר הליכים משפטיים ולסייע לעורך דינו בניהול משפטו. דהיינו אין למשיב כשירות דיונית לעמוד לדין.

אשר למצבו הנפשי בעת ביצוע העבירה, קבע הפסיכיאטר המחוזי, כי מאחר ומדובר בעבירת רווח משני של גניבה באמצעות סכין ממכולת, חרף העובדה שקרוב לוודאי היה במצב פסיכוי מתמשך מזה תקופה ארוכה על פי דיווחי המרפאה לבריאות הנפש בה טופל ואף הייתה כוונה להוציא עברו הוראת אשפוז אזורית, אין להערכתו קשר בין מצבו הנפשי באותה עת לבין העבירה המיוחסת לו ועל כן ידע להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור.

בחוות הדעת נסקר מצבו הנפשי של המשיב לאורך השנים, כמי שמוכר למערכת הפסיכיאטרית מ- 30 אישפוזים פסיכיאטריים בבתי חולים שונים, כאשר גם לאחר שחרורו מן המאסר האחרון אובחן כמי שסובל ממצב נפשי פסיכוי, עד כדי הצדקה לבקש אשפוז כפי.

5. חוות הדעת והמלצות הפסיכיאטר המחוזי, כי ראוי שהמשיב יאושפז עד אשר יוטב מצבו, מקובלת על הצדדים וכאמור אין מחלוקת, כי יש להפסיק את ההליכים במשפטו של המשיב וליתן צו אשפוז.

6. בהתאם לתיקון 8 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (להלן: "**חוק טיפול בחולי נפש**") נדרש בית המשפט בטרם מתן צו אשפוז לבחון קיומן של ראיות לכאורה.

7. בא-כוח המשיב, חולק על קיומן של ראיות לכאורה למירב העבירות בכתב האישום ומסכים לקיומן של ראיות אך ורק בנוגע לעבירת האיומים על השוטרים.

ב"כ המשיב אינו חולק, כי המעשים המתוארים בכתב האישום - בגדרם נכנס מאן דהוא למכולת איים בסכין, תלש את הקופה וברח מהמקום - אכן בוצעו אולם טוען, כי אין ראיה לכאורה שהמשיב הוא זה שביצע את המעשים, אדון לפיכך תחילה בטענה זו.

8. נטלתי לעיוני את תיק החקירה. הארוע כולו צולם במצלמות אבטחה המצויות במכולת, מזוויות שונות. בצילום נראה אדם לבוש ג'לביה אפורה נכנס למכולת ובידו סכין, לאחר מכן נראה יוצא עם אחד מעובדי החנות, אולם שב ונכנס, עוקר את הקופה ממקומה ויוצא מן המקום. מדובר בצילום וידאו ללא אודיו, ואולם לא ניתן לטעות בדבר מסכת האירועים הנצפית.

זיהוי של המשיב כמי שצולם בסרט, נעשה על רס"ל אלון ויסמן, שערך דו"ח צפייה במצלמות האבטחה, וציין כי הוא מזהה את החשוד בתוך סלם מטר, שנחקר בזמן שהיה בתחנה.

ב"כ המשיב טוען, כי זיהוי כזה הוא לא קביל, וכך גם כל האמרות האחרות המתועדות בתיק החקירה מפי אנשים שונים הנוקבות ובשמו ובזהותו של המשיב כמי שביצע את המעשים, שכן אותם אנשים שמסרו את שמו של המשיב סירבו למסור הודעה ואינם רשומים כעדים בכתב האישום.

בהקשר זה הפנה ב"כ המשיב להחלטת כב' השופט ג'ובראן בבש"פ 5294/11 **משה שללשולי נ' מדינת ישראל** (24/7/2011). באותו מקרה זיהו העוררים שם נעשה על ידי שוטרים שצפו במצלמות על סמך לבושם, סגנון הליכתם ומבנה גופם. בית המשפט קמא שם צפה בעצמו בסרטוני מצלמות האבטחה, אולם לא היה יכול לקבוע ממצאים, אלא נסמך על השוטרים ש"זו מומחיותם". בית המשפט העליון מתקשה לקבל קביעה זו, וקובע, כי אין בסיס חזק לאימוץ דו"חות זיהוי מסוג זה. בית המשפט העליון צפה אף הוא בסרטונים וקבע, כי מצלמות האבטחה היו מרוחקות מן המקום שבו נראה העורר שם והזיהוי על פי הליכה, מבנה גוף ולבוש אינה פשוטה. בנסיבות אלה, קבע בית המשפט, כי לא השתכנע כי הזיהוי הוא אכן מוחלט וודאי ואין לייחס לו משקל לכאורי רב. בית המשפט הוסיף, כי אין לשלול באופן כללי את משקלן ומהימנותן של ראיות הנסמכות על זיהוי על פי מבנה גוף וכד', אולם ביישום כלל זה יש לנקוט במשנה זהירות וזאת ביתר שאת במקרים בהם לא ניתן לצרף לזיהוי את התרשמותו העצמאית של בית המשפט, התומכת בו לפחות באופן חלקי. על אף האמור קובע בית המשפט, כי גלום בכל זאת בדו"חות הזיהוי אם יצטרפו לראיות הנוספות פוטנציאל להרשיע את העורר שם, בעוצמה פחותה.

הוזה אומר, בית המשפט העליון לא שלל זיהוי שנעשה על ידי שוטר בהסתמך על סרטון אבטחה כראיה לכאורה, אולם בנסיבות שהיו לפניו מצא שמשקלו של הזיהוי שנעשה אינו גדול.

דברים דומים אמר בית המשפט העליון בבש"פ 4253/13 **שמעון סוסן נ' מדינת ישראל** (27/6/13), גם שם זוהו העוררים באמצעות סרטוני אבטחה על ידי שוטרים המכירים אותם מעבודתם. באותו מקרה קובע בית המשפט, כי מבלי להיכנס לשאלות של מהימנות ומשקל ניתן לומר שיש סיכוי סביר להרשעת העוררים בהתאם לסרטונים וזיהוי השוטרים, למסקנה זו הגיע בית המשפט לאחר שצפה בסרטונים והגיע למסקנה, כי ניתן לזהות את העוררים על סמך היכרות מוקדמת.

הוזה אומר, מתוך פסיקת בית המשפט עולה, כי משקלו של זיהוי שנעשה על ידי שוטר מסרטון נקבע בהתאם למכלול הנסיבות, טיב הסרטון, מרחק הצילום, ההיכרות המוקדמת וסבירות של הזיהוי בהתאם למה שנראה בסרטון.

מצוידת בהלכות אלה, צפיתי מספר פעמים בסרטונים המתעדים את הארוע מזוויות שונות. במקום היו 4 מצלמות בשתיים מהן נראה האירוע. מדובר בסרטונים ברורים צבעוניים, שצולמו ממרחק קרוב יחסית, בהם נראה החשוד באופן ברור וגלוי פנים. ניתן להתרשם באופן די ברור מצפיה בסרטון, כי האדם מצולם הוא אכן המשיב. בתיק החקירה מצויות תמונות שהופקו מהסרטונים עם תקריב פניו של המשיב, השוואת התמונה שהופקה לתמונת המשיב המצויה בתיק ולמשיב עצמו שהייתה לי האפשרות להתרשם ממנו באופן בלתי אמצעי בדיון, מביאה לידי מסקנה, כי מדובר באותו אדם.

התרשמותי הבלתי אמצעית הינה איפוא, כי הזיהוי במקרה דנן על פי הסרטון הוא בעל משקל של ממש.

9. זאת ועוד, מצויות בתיק החקירה אמרות רבות של אנשים שסרבו למסור הודעה והצביעו על המשיב כמי שביצע את המעשה. אכן צודק ב"כ המשיב, כי רובן ככולן עדויות שמיעה ויהא קושי לעשות בהן שימוש ואולם בין אמרות אלה, מצויות גם אמרות בזמן אמת של אנשים שדווחו למשטרה על זהותו של המבצע דקות לאחר הארוע. כך לדוגמא מתעד רס"ל שחר וייס בדו"ח פעולה מיום 1/8/15 כדלקמן: **"מתוך דברי האנשים מדובר בבחור מוכר אשר השתחרר לא מזמן מהכלא ומתגורר בפושקין 7, שמו סלם מטר..."**. הוזה אומר, דקות לאחר הארוע בלהט הארועים המרגשים נמסר שמו של המשיב על ידי האנשים במקום שלא זהותם של כולם ידועה. אמירות מסוג זה, עשויות לעלות כדי "רס גסטה" שכן מדובר באמירה בעת ארוע מרגש ואף בניגוד לאינטרס, שכן מתוך תיק החקירה עולה בבירור שכל האנשים המעורבים בלא יוצא מן הכלל חוששים מן

המשיב, אינם רוצים למסור הודעה נגדו ובוודאי לא יעזו להעליל עליו עלילה ככל שלא היה מעורב.

10. יתירה מזו, המשך הארועים באותו היום, גם הוא מחזק את הזיהוי של המשיב כמי שביצע את העבירה, ובמה דברים אמורים - בעוד הארוע במכולת בוצע בשעות הבוקר, בשעה 15:49 מתבצעת שיחת טלפון למטרה, המודיעה בשיחה זו לוחשת בטלפון ומדווחת, כי השכן שלה שהשתחרר מאברבנאל מנסה להיכנס לדירות של השכנים עם סכין וכי מדובר במישהו ממשפחת מטאר. המודיעה מבקשת שלא יצרו איתה קשר ולא יגלו חס וחלילה לחשוד שהיא זו שדיווחה. השוטרים מגיעים למקום, ועוצרים את המשיב באותו מעמד.

העובדה שבעת הארועים במכולת נעשה שימוש בסכין, ושעות לאחר מכן מדווח כי המשיב דופק על דלתות השכנים עם סכין, בנוסף לתיאורו של המבצע בשני המקרים, של מאן דהוא שהשתחרר לאחרונה מאשפוז, מחזקת את המסקנה, כי מדובר באותו אדם.

11. לכך ניתן להוסיף, כי בתחילת חקירתו שיתף המשיב פעולה ואולם כאשר מראים לו את סרטוני האבטחה בהם נראים פניו, המשיב בוחר בזכות השתיקה ומסרב להשיב לשאלות.

12. אף שדי בכל האמור עד כאן, כדי לקבוע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורה שהמשיב הוא זה שביצע את האירועים במכולת, ניתן להוסיף לכל האמור את הודיותיו של המשיב לפני הפסיכיאטר המחוזי בעת בדיקת כשירותו. לפני הפסיכיאטר המחוזי, בבדיקתו ביום 2/8/15 (עמ' 3 לחוות הדעת) באשר למיוחס לו אמר המשיב כי נכנס למקום של העסק ולקח כסף כי חשב שהוריו בעלים של המקום. בעימותו עם עובדות כתב האישום (עמ' 4 לחוות הדעת), המשיב מאשר שנכנס למכולת אומר שקנה שם כל יום, חוזר על כך שמדובר במכולת של אמו ואף טוען כי אמא שלו אומרת לו לרוקן את הקופה לכספת.

אכן שימוש באמרות שנאמרות לפסיכיאטר המחוזי בעת הסתכלות אינו פשוט ולמיטב ידיעתי הנושא טרם הוכרע בבית המשפט העליון אולם כאשר מבקש המשיב לסמוך על חוות הדעת ולהפסיק את ההליכים נגדו, הוא אינו יכול בד בבד להסתייג ממשמעותם הראייתית הלכאורית של אמרותיו המתועדות בה, ובכללם העובדה שקשר את עצמו לאירועים (בהקשר לשימוש בדברים שנאמרו לפסיכיאטר המחוזי במסגרת הסתכלות, ראו: פ"ח 3031/06 **מדינת ישראל נ' אנג' שלגין** (19/4/07) וכן ראו ע"פ 8974/07 **הונצ'יאן לין נ' מדינת ישראל** (3/11/2010), שם מביע בית המשפט העליון את דעתו, מבלי להכריע, כי ככלל קיים חסיון ואולם בנסיבות מסוימות, כגון רצון של הנאשם לעשות שימוש בחוות הדעת, ניתן להסיק ויתור).

13. העולה מן המקובץ, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת זהותו של המשיב, כמי שביצע את העבירות במכולת.

14. ממשיך ב"כ המשיב וטוען, כי העבירה של דרישה באיומים של רכוש שיוחסה למשיב לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לא עולה מעובדות של כתב האישום, שכן בכתב האישום מייחסים למשיב שימוש בסכין, דהיינו עבירה לפי סעיף 404 סיפא, המדברת על דרישת נכס באיומים באמצעות נשק קר, עבירה שעונשה עשר שנות מאסר ואינה בסמכות בית משפט שלום.

לדברים אלה השיב ב"כ המבקשת, כי יש את אישור פרקליטות הנדרש לכך שמחלקת התביעות תטפל בתיק והמבקשת אינה עומדת על הרשעתו של המשיב בעבירה החמורה יותר.

אכן העובדות המפורטות בכתב האישום יכולות לבסס עבירה חמורה יותר מזו שהואשם הנאשם ואולם משבחרה המאשימה לייחס לו עבירה קלה יותר, כזו שבסמכות בית משפט השלום, עבירה שיש די והותר ראיות לכאורה להוכחתה, בבחינת קל וחומר, הרי שלא ניתן לטעון שכתב האישום אינו בסמכות בית משפט זה שכן מה שעומד

להכרעה הוא התקיימות יסודות העבירה בסעיף 404 רישא ולכך מוסמך בית משפט השלום.

15. משקבעתי קיומן של ראיות לכאורה, ומשבא-כוח המשיב לא מתנגד לאשפוז, הרי שבמסגרת סמכויותי על פי סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982 ועל פי סעיף 15 (א) לחוק לטיפול בחולי נפש, נוכח חוות הדעת הפסיכיאטרית, אשר עולה ממנה, כי המשיב אינו כשיר כיום לעמוד לדין, וכן לנוכח עמדת הצדדים, אני מורה כדלקמן:

א. ההליכים בתיק העיקרי נגד הנאשם יופסקו;

ב. הנאשם יאושפז במקום עליו יורה הפסיכיאטר המחוזי, לאחר שנמצא כי קיימת מסוכנות ומצבו מצריך אשפוז;

ג. בנוגע לתקופת האשפוז המירבית, כפי שצוין בא-כוח המשיב בטיעוני קיימת כיום מחלוקת בפסיקת בתי המשפט, כאשר לדעת כב' השופט רוזן בת"פ 32571-07-15 מ"י נ' **גולן** (12.8.15), הפרשנות הראויה לחוק היא שניתן וראוי לקבוע את התקופה המירבית שלא על פי העונש הקבוע בצידה של העבירה החמורה ביותר, ואולם לפי דיעה אחרת (ראו לדוגמה החלטת כב' השופט מלמד בת"פ 40739-09-13 **מדינת ישראל נ' חנון** (24/6/2015)), יש לקבוע את התקופה בהתאם לעונש המירבי לעבירה החמורה ביותר ולבית המשפט אין שיקול דעת.

אף שנטיתי היא לילך בהתאם לגישת כב' השופט רוזן, בנסיבות ביצוע העבירות על ידי המשיב, ובנסיבותיו לרבות עברו הפלילי והנפשי, אני רואה כל צורך להתפלמס בין הגישות שכן, כך או כך, נכון לקבוע במקרה זה את תקופת האשפוז בהתאם לעבירה החמורה ביותר.

העונש המירבי של עבירת החזקת סכין כמו גם של עבירה של דרישה באיומים של רכוש, הוא 5 שנים, ומשכך, אני קובעת כי התקופה המירבית לאשפוז היא 5 שנים.

16. הפסיכיאטר המחוזי מתבקש להודיע לסניגוריה הציבורית ולעו"ד נורית פרחי ממפלג תביעות ת"א, על מועד הבאת הנאשם בפני הועדה הפסיכיאטרית.

17. המזכירות תשלח עותק החלטה זו לפסיכיאטר המחוזי ולסניגוריה הציבורית. תשומת הלב מופנית לכך שהמשיב מבקש להיות מיוצג על ידי עורך דין בהליכים בפני הועדה על פי חוק הטיפול בחולי נפש.

ניתנה והודעה היום ו' אלול תשע"ה, 21/08/2015 במעמד הנוכחים.

אורלי מור-אל, שופטת